

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se ostanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoljivo pošilja naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilmo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Latinizatorji v strahu.

Ricmanje! To ime je danes znano po vsem Slovenskem. Pred nekaj tedni je bilo še na stotisoče rojakov, ki niti vedeli niso, da leži blizu Trsta skromna vas, ki se imenuje Ricmanje, danes pa gre to ime od ust do ust, danes vedo v najzapuščenejših krajih, da imajo v Ricmanjih slovensko bogoslužje mesto latinskega, da so Ricmanjci sicer ostali katoličani, a da se je po njih zaslugi tamkaj uvedel grški obred.

Ricmanjski slučaj je revoltiral duhove na Primorskem tako, da tam, zlasti okrog Trsta in v Istri, vse vre, mej tem, ko vlada na Kranjskem še splošen mir. Dasi se vse zanima za Ricmanje in za novo gibanje, ki se poraja na Primorskem, je vendar to zanimanje le bolj platončno.

To je umljivo. Boj, ki se bije na Kranjskem, je namreč samo političen boj. Ta boj je naperjen zoper politično prevlado duhovščine in zoper vse tisto, kar naj to neneravno, to za narod toli pogubno prevlado utrdi in razširi, toda cerkvenega praga ta

boj ni prestopil, četudi oznanja duhovščina vsak dan trikrat, da se gre v tem boju za vero.

Nasprotno pa je na Primorskem nastalo močno, hitro se razširjajoče gibanje za uvedbo grškega obreda, ne valed političnih nasprotij mej narodom in mej duhovščino, ampak zgolj in jedino samo iz narodnih razlogov. V Trstu in v Istri obstoji mej narodom in mej slovensko duhovščino v političnih zadevah najlepša sloga, pač pa je prišlo do ostrega nasprotja mej narodom in mej katoliško cerkvijo, ker je cerkev Slovincem na Primorskem v nacionalnem oziru ravno tako skrajno neprijazna in krivična, kakor Slovincem na Koroškem in deloma na Štajerskem.

Na Primorskem dela cerkev z vso svojo močjo, in v zadnjih letih s posebno brezobzirnostjo in krutostjo na poitalijančenje slovenskega ljudstva. Cerkev, ki je po svojih voditeljih laškega značaja, se je postavila na Primorskem popolnoma na stran laške stranke. To, kar se godi na Primorskem, se godi tudi na Koroškem in na Štajerskem, in gotovo bi nastal tudi v teh dveh zadnje imenovanih kronovinah odpor zoper sistematično raznarodovanje Slovencev, ako bi bilo ljudstvo tako zavedno, kakor je na Primorskem.

Samo iztiravanje slovenskega jezika iz cerkve, nastavljanje laških, Slovincem sovražnih duhovnikov v slovenskih šupnijah, nasprotovanje merodajnih cerkvenih krogov vsem, tudi najprimitivnejšim pravicam slovenskih vernikov, zapostavljanje verskih interesov v korist laškimi narodnim interesom — to je provzročilo nastalo gibanje na Primorskem in tudi že ponekod drugod.

Kdor presoja ta pojav z višjega, splošnonarodnega stališča, mu ne more odreči svojih simpatij in mora pripoznati njegovo opravičenost. Kamor pogledamo po svetu, povsod vidimo, da je cerkev močna zaščitnica nacionalnosti, koder je cerkev narodna. Poglejmo samo na Ogrsko. Rimskokatoliške Slovence so Madžari že skoro zatli, protestantski Slovaki pa

se krepko gibljejo, ne ker so protestantje, ampak ker imajo narodno cerkev. Hrvatje katoliške vere, katerih je bilo specialno na Ogrskem več stotisoč, so Madžari brez težav raznarodili, mej tem, ko Srbom in Rumunom kraj vsega napora ne pridejo do živega, ker imajo narodno cerkev. Tacih izglede bi se dalo navesti še mnogo. Na Štajerskem so Slovenci iz grške škofije izginili, ker jih niti cerkev ni hotela poznati, in isto velja za mnogo krajev na Koroškem.

V očigled vsemu temu se pač ni čuditi, če so tudi rojaki v onih krajih, koder se je cerkev postavila v službo narodnih nasprotnikov, začeli premišljati, kako bi svojo narodnost zavarovali, kako bi si zagotovili slovensko narodno cerkev. To gibanje pač ne poteče v pesek, nego se bo prej seveda le sčasoma še razširilo v druge slovenske kraje, pa ne v namen, „farje jeziti in ljudstvo begati“, nego v plemenitejši namene, za katere „Slovenec“ seveda nima smisla.

„Slovenec“ se je včeraj mogočno oglašil zoper to novo gibanje, in mi se temu ne čudimo. Ako bi imela „Slovenec“ klika kaj srca za narod, ako bi jej kaj bilo za ohranitev slovenstva, bi morala nastalo gibanje za uničenje radostno pozdraviti in krepko podpirati, saj so uničenje ravno takšni katoličani, kakršni so ljubljanski škof in njegovi kanoniki, saj se gre le za formalnosti, toda za take, ki so za slovenski narod iz nacionalnih ozirov največjega pomena.

Naš namen ni, začeti kako propagando za uničenje, ker imamo preveč drugih, nujnejših zadev rešiti. Konstatirati pa moramo, da je „Slovenec“ z včerajšnjim svojim brutalnim nastopom zoper idejo narodne cerkve novič posvedočil svoj latinizatorski fanatizem in novič pokazal, da mu ni nič, če slovenstvo tudi propade, samo da se ohrani latinsko gospodstvo nad slovenskim narodom.

V Ljubljani, 31. januarja. K položaju.

„Hlasu Naroda“ poročajo s Dunaja, da je delavnost parlamenta zagotovljena. Neki vodja (prof. Kaiser?) nemške narodne stranke pa je izrazil v nekem dunajskem listu svoj dvom, da bi parlament mogel dognati vsaj zakon glede rekrutov. Državni zbor — trdi ta nemški narodnjak — bo kmalu odgojen in bo prepustil § 14. svobodno polje. Šele na jesen bo morda možno, spraviti parlamentovo delovanje v tir. Kar pa se tiče predsedništva, je najbolje, da se odločijo stranke za „najmanjše zlo“, za dr. Kathreina. Glede razmerja njegove stranke do vlade pa pravi ta vodja nemške narodne stranke: „Dokler ni vlada proti nam, tudi mi nismo proti vladi, če pa začne Körber koketirati s Čehi, mu ne bo treba čakati šele na obstrukcijo — nemških radikalcev.“ — Neki vodja češkega fevdalnega plemstva se je izrazil takisto skrajno pesimistično glede delavnosti parlamenta, češ: v novi zbornici bo nemogoče, razviti pozitivno delavnost. Sistem sedanje vlade ni dober, zato bodo stranke odklonile vse, kar se odkloniti da. Predvsem se ne dožene nagodba. Kar se tiče predsedništva, meni ta fevdalec, je najbolje ostati pri dr. Fuchsu. Nemški radikalci skušajo stopiti z nemško narodno in nemško napredno stranko v najožjo zvezo, ki naj bi se zvala „Alldeutscher Verband“. Glavna točka njegovega političnega programa bo — nemški državni jezik. Katoliške narodne stranke ne marajo nemški nacionalci v svoji zvezi. Baje se druži katoliška narodna stranka s člani centra v skupno stranko, ki se bo zvala klub centra. Poljaki se nočejo nikamor vezati ter so si pridržali absolutno svobodo. Tudi Čehi so se izrekli za svobodno politiko ter obstrukcije niso sprejeli v svoj program. Položaj je torej danes, ko ima parlament prvo sejo, še docela nejasen in temen.

Vojna v Južni Afriki.

Kralj Edvard VII. je sprejel naslov „Najvišji gospod Transvaala“ in s tem iz-

LISTEK.

Skalni golob.

Češki pisal Fr. Herites.

Končano. Beppo, dolce Beppo, tisočero src si zabiral v močno utripanje — ti srečni deček!

A videti je, da je še bolj srečna resna matrona, ki ponosno stoji v ozadju gleda lišča v loži. Da, gospa, popolnoma vaša je zasluga tega velikanskega uspeha! Vi ste našli, vi ste prinesli med svet ta dragi kamen, vi ste ga dali obrusiti, požlahtniti v najboljših evropskih šolah, po navodilih najizbornejših glasbenih umetnikov. — Brez vas bi bil ostal morebiti ta čarobni glas za vedno skrit v sivem korziškem skalovju.

Našla ga je v Ajacciu, kjer se je mudila z malo Olgo, svojo hčerko, koje poble delim licem naj bi lahki morskí vzduh vrnil izgubljeno rudečico.

Povest, kako so se seznanili, je kratka in priprosta. Pred Madoninim kipom je pel nekega večera reven deček — Drugi dan so ga pripeljali po marmornatih stopnicah v veličastno dvorano plemenitaške palače; poljubil je roko vznešenej gospej, in potem so mu prinesli nova, lepa žametasta oblačila z bisernimi gumbi, pokrili mu bujne, neurejene kodre z elegantno čepico, obuli bosa noge v čreveljčke, kakoršnih ni videl

še nikdar, ki so imeli zlate zapone, bliskajoče se tako jasno, da je ob pogledu na nje od radosti ploskal z rokami.

Lahko mu je bilo slovo od svojcev. Vrnili so se še ta dan na svoj dom, v rodno vasico revni ribiči s „krvavih ostrovov“ — odpeljali so se brez Beppa, pustivši ga v naročju sreče. Vso pot so govorili o tej njegovi sreči, ne alabo, zavistno, ampak z ono dobrohotno zavistjo, ki je podobna hrepenenju.

O srečni, presrečni Beppo!

Toda stari, sicer ravnodušni Mateo je danes veslal z neko čudno hitrostjo, njegov obraz, razrit z vraskami, ki ni kazal drugače nikake bolesti, je bil danes čudno oblačen, nekako trpko nasmehljaj.

„Mislite si“, je rekel ter pokazal z roko na četo divjih golobov, ki so leteli nad njihovi glavami proti bregu. „Mislite si, da zgrabite katerega izmed njih v zlato gajbico . . .“

Umolknil je stari Mateo, žilava njega roka pa je močno zamahnila z veslom, da se je razpršila množica valov med šumenjem v neredu. In na to je rekel glasno in proroško:

„ . . . Končno razbije zlato kletko, iz neveri se vsemu, na kar so navezali njegove roke in njegovo srce, ter se vrne nazaj med naše pusto skalovje . . .“

Začuden so zrlí nanj, in niti mali

Beppo bi tedaj ne bil razumel teh besed. Saj so se mu v jutru tako priljubili ti krasni čreveljčki — do večera ga prav za prav niso že več zanimali, da, mnogo, kar ga je pred nekaterimi trenotki radovalo, ga je popolnoma nehalo zanimati, toda mesto tega je napolnjevalo njegovo srce z razkošjem tisoč in tisoč stvari.

Sedeval je na balkonu pri nogah svoje gospe, dobrotnice, matere ter peval pa prešteval zvezde na nebu in se igral z mehkiimi, plavimi lasmi male Olge . . . O divne, čarobne noči na bregu Tirenskega morja! Nikdar ne pozabi vaših vabljivostij, kdor vas je jedenkrat užil . . .

Tudi Beppo jih ni pozabil, ko je tisočero, z razkošjem obdanih ustnic občudoval njegovo ime, ko so leteli k njegovim nogam krasni venci pa pestre kitice, ko je bila njegova glava prvič omamljena s prevrtljivim dihom slave . . .

„Olga, se li spominjaš onih nočij?“ — Nič ni odvrnila, njeni beli ročici sta se ovili njegovega vratu, krasna devojkina glavica se je nagnila na njegovo ramo.

„Olga, moja Olga . . .“

In na to pridružno šepetanje . . . kakor v onih nočeh. In Beppo peva zopet, prešteva zvezde pa se igra z mehkiimi, plavimi lasmi Olge, — a ne več male deklce Olge; oblata, mehka rama se ga dotika, na srce se mu pritiskajo njene bujne, tople prsi . . .

Moja slička se razprši na tem mestu v nebroj najrazličnejših cvetov. Jih imam li zbirati in vezati v šopek — dan, kojega sta preživela, uvrstiti med druge? — Komu bi bila neznana ta povest o ljubezni? Kako srečna sta bila v teh sladkih trenotkih!

In ti še vedno pričakuješ svojega Beppa, starče Mateo? — Vsak večer sedi na pragu svoje kočice ter gledaš z zvedavim očesom v daljavo, če se ne prikaže kje tvoj skalni golob . . .

Priletel je končno, priletel je ubogi, ranjeni ptič V širnem svetu so mu postrigli peroti. Zakaj je tebi treba ljubezni, so rekli, ko smo z lovorom ovenčali tvoje čelo? Ti trap, uči se zatajevanja in živi svoji slavi; sreče ni zate. Ti le pevaj in pevaj ter nas blaži — mi zato neusmiljeno trgamo tvoje srce, saj ti bomo navdušeno ploskali . . .

Vam je li znana bajka korziških ribičev o smrti skalnih golobov? Nikdo ne najde njegovega trupla — on ne umira, ampak raztopi se v zraku. Na bregu pa ostane v pesku obris njegove glave in kril.

In tako, pevče, si izginilo tudi ti! Danes živi v naših spominih le še slab obris umetniškega tvojega pojava, in jutri bi ne bilo niti tega, da ne vstajajo v naših dušah ti sladki tvoji glasovi, ki so tako blažili naše srce — Beppo, dolce Beppo, ti skalni golob z zlatim glasom.

javi, da se politika proti burškima deželama ne izpremeni, nego da se bo vojna nadaljevala, dokler ne postaneta Transvaal in Oranje resnično angleški koloniji. Buri pa še niso izgubili nade, da se to Angležem ne posreči. Sedaj skušajo pregnati Angleže iz svojih dežel s tem, da jim odrežejo vsak dovoz živil. Zategadelj rušijo železniške proge dan na dan, podirajo mostove ter so dosegli že tolike uspehe, da se more dovažati Kitchenerjevi armadi proviant le še po progi iz Natala. Neki vojaški angleški kritik je v londonskem športnem klubu izjavil: „Lord Kitchener se bo moral 14 dni po razrušitvi natalске proge z večino svoje vojske umakniti.“ In prav možno je, da še pride do tega! Kako brezupni, malodušni in naveličani so že angleški častniki, še bolj pa seveda navadni vojaki sedanja brezkončne vojne, dokazuje Charles Williams v listu „Morning Leader“, ki sporoča, da sta dva angleška generala, ki sta se v vojni z Buri najbolj odlikovala in še odlikujeta, pisala pisma o naraščajoči apatiji in nevolji v angleški armadi. Jeden je pisal: „Le počasi gre stvar naprej, in konca še ni videti... Jaz mislim, da hrepenimo mi vsi po miru in izpremehi, dasi imamo sedaj le še malo upanja, da to dosežemo.“ Charles Williams je pripomnil k tem besedam: Ako more pisati tako general, ki si je nabral lovorik in si jih še nabira ter se v drugem pismu iz iste dobe izraža še krepkeje, potem je možno misliti, kaj sedaj mislijo in čutijo častniki in vojaki južnoafričanske armade! Zlasti pa morajo širše se epidemije vplivati na vojaštvo jako neugodno! Vajnejših poročil iz Južne Afrike sicer ni. „Standard“ poroča, da sta polkovnika Byng in Williams 26. t. m. zadela na velike oddelke Burov ter jih poglaval v dolino reke Gouritz. Istega dne je zadel polkovnik Grenfell na drug oddelek Burov ter ga poglaval v beg. Baje se je polastil burških konj in vozov. Iz Kapstadta pa poročajo 29. t. m., da so vdrli Buri v okraj Oudtshorn, kar daje dogodkom čisto drugo, Burum ugodno lice. Iz Kapstadta poročajo dalje, da so agentje iz burških dežel jako delavni v Kaplandiji. Buri so si zagotovili več rekrutov, kakor se je mislilo. V Aberdeenu se je Krutizerju pridružilo 67 Holandcev. Iz transvaalskih krajev, kamor še ni bilo angleških vojakov, izganjajo Buri sistematično vse Angleže. Iz Pietersburga so izgnali vse Angleže, ki so večinoma pribežali v Pretorijo. „Morning Post“ javlja, da je glavno taborišče Bothe pri Roosenkalu v Transvaalu. Viljoen stoji v vshodnih okrajih severno, Tobija Smuts pa južno železnica. Delarey je v Rustenburgu. General Knox je imel z Dewetom boj. Uspeh ni znan, kar je sumljivo. Kitchener poroča, da namerava Dewet iznova vdreti v Kaplandijo. Oddelek Burov je zasedel Boysburg ter napravil v rudokopih Modderfonteina in Vanrhynsa mnogo škodo. V rudniku Kleinfonteina je za 200.000 funtov šterlingov škoda. V Johannesburgu, v elektrarni, pa nad 4.000 funtov šterlingov. Baje nameravajo porušiti Buri sedaj železnico v Delagoobay.

Dopisi.

Iz Novega mesta, 29. januarja. (Njega milost dr. Elbert na razvalinah svojih upov.) Pred volitvijo so klerikalni časopisi vedeli veliko dobrega o našem proštu pripovedovati. Dosti te hvale je prošta sam narekoval ali spisal. To smešno hvalisanje smo smatrali za sredstva volilne agitacije, za lov kalinov. Slovenski volilci so prošta Elberta na stran vrgli prav brez vsega respektu. Kar se je začetkom volitve pisalo, da dobi prošta, če Nemci ne pojdejo zanj, le 125 glasov, se je uresničilo. Dobil je slovenskih glasov le 124. Torej zaveden Slovenec na Dolenjskem je svojo sodbu o tem duhovniku, ki se je bahal, da je v intimni prijateljski zvezi z visokostojecimi vladnimi osebami, povedal, kaj o tej zvezi in o proštu misli. V tej volilni borbi se je zgodilo, da so Nemci (200 jih je bilo) pozabili, da so smrtni sovražniki klerikalizma ter se kot za „svojo kri“ kaj strastno potegnili za tega Bavarca. Oni že vedo za kaj! Ta nemški duhovnik je zopet zbudil na Dolenjskem nemške težnje, ki so že 16 let mirno spale. (Mora hudo zanje biti, če jih mora duhovnik oživljati.) To in pa to, da ta dr. Elbert slovenski kruh jé, da je odrinil slovenskega rojaka

od dobrega kruha naše prošnje, bi moralo tega človeka siliti, da bi se ne postavil kot kandidata, in če se postavi, da bi vsaj bil po volitvi tih in miren, da se vse skoraj pozabi, kar se je neljubega pokazalo ob njegovi kandidaturi. Pa ne da miru. Zdaj po volitvah še vedno sebi tisto samohvalo v „Slovencu“ poje in predrzne se še tudi volilcem kak pouk dajati, ki na to oika, da so dolenjski meščani največji demant s tem zgubili, ko njemu niso hoteli poti odpreti na Dunaj.

Naši slovenski duhovniki v obče so precej ošabni. Poznamo nekatere, koje hoče kri zaliti, če se jim nasprotuje. Ali če bi kateri tako sramotno padel, kakor ta Elbert, potem bi bil miren. Ne da se tajiti, da se vsak Nemec mej Slovenci za boljše raso šteje. Za neko aristokracijo se smatrajo mej nami. Ali če kdaj ti naši sodeželani po prstih dobijo, sprevidijo, da ni z glavo skozi steno riti. Ta nemški duhovnik dr. Elbert pa tega ne stori. V njem se ne pretaka plemenitaška kri. Če bi bil kak grof, bi si lahko tolmačili, da se plemenita kri po zgubljeni bitki ne more umiriti, in da potem nad svojimi podložniki svojo jezico spušča. Ali ta prošta, ki naj bo Bogu hvaležen, da je našel na potrpežljivem Slovenskem Missio in barona Heina, ki sta ga naprej in tako do boljšega kosa kruha spravila, bi po volitvi, v kateri je tako sramotno propal, ker je kot Nemec od Nemcev dobil glavno število glasov, moral prav tih biti. Pa ne more mirovati. V „Slovencu“ vsak teden prežvekuje svojo filozofijo o padlem kandidatu, proštu, svitli zvezdi na cerkvenem in političnem nebu. Zraven pa misli, da nam dostojanstvo prošta Bog zna kaj šteje. V tem možu je gotovo nekaj nezdravega. Baron Hein in kardinal Missia sta mu dala zagotovilo, da bo gotovo izvoljen. Računil je na to, da je prošta, prošta je kaj velikega v njegovih mislih. Misli si je, da če se poniža in hodi po hišah prosit glasov, da bo vse metalo za njim glasove, misli je, da bo tudi z vinom, s klobasami, z golaži one volilce dobil, ki za kaj takega več porajajo, kakor za proštov blagoslov. In na zadnje je računil tudi na to, da bo revne na duhu s peklom in z nebesami ustrašil. Računil je tudi, da ime Šuklje, kojega korenine so še bile trdne v našem volilnem okraju, razcepi glasove Slovencev ter jih tako vsaj 100 njemu nevarnih odpade.

Pred volitvijo se je ta prošta dr. Elbert v duhu že vidil v družbi visoke avstrijske aristokracije in nje žená. Kakor Fiesko nad Genovo je hotel nad Dolenjsko vzrasti kot njen knez, Herzog von Unterkrain. Konkurrirati je hotel s hercogom von „Gottschee“. Ni šlo. „Setz' dir Perücken auf von Millionen Locken, setz' deinen Fuss auf Millionen Socken, du bist am Ende, was du bist.“ V možganih je ostalo revežu, kar si je pred volitvami predočeval, toda „Schuster bleibe beim Leisten.“ Navaden duhovnik ste, gospod prošta, kakor jih imamo sto. In tako pride, da ta nemški duhovnik prav navadnega duševnega in telesnega kova še naprej sanjari o poslanstvu ter v „Slovencu“ svojo smešno nejevoljo razglaša.

Pa tudi srdit zna biti ta naš prošta in maščevati se hoče. Tudi to je znamenje velike duše. Majhne žaljivke, ki se mej volitvami na stotine dogajajo, išče in da iskati po ljudeh od njega odvisnih, da bi se maščeval. — Če nemštvo v rajhu nič boljšega ne more poslati mej nas, lepo prosimo, naj še to tam obdrži. Ob kredit pride to res veliko, kulturno in gospodarsko razvito nemštvo v rajhu mej Slovenci, mej katere je nekdanj pošiljalo kaj boljšega.

Kakor so volilci prošta Elberta dne 3. januarja, ko jih je leta v krčmi gosp. Možine z golaži gostoval in jim še klobase po vrh obetal, žalno vzdihovali: Jezus, Jezus, — ko jim je prišel nekdo povedat, da proštov mandat pod mizo leži — (navzoči gosp. Elbert je tedaj ravno klobaso jedel) — tako kličemo tudi mi njegovi farani, ko nehoté včasih v proštove, v „Slovencu“ priobčene „pouke“ pogledamo.

Tako vase zaljubljenega prošta že dolgo ni bilo v Novem mestu. Tudi še ni kateri, dasi je bil ta in oni naših proštov precej pameten mož in dober propovednik, — tako strastno hrepenel navzgor, ko Elbert. Za škofa, — to je najmanj, — se misli ta prošta predestiniranega. Občeval je dosti s kardinalom Missio. Wie er sich

räuspert, wie er spuckt — Bog redi kaj čudne ljudi pri svoji misli!

„Triglavova“ 25letnica.

Dasi niso dandanes razni jubileji, svečane proslave vsakovratnih dogodkov nič posebno redkega, ipak se obrača te dni pozornost slovenskega občinstva in širših slovanskih krogov na akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu, ki slavi 2. t. m. v mariborskem „Narodnem domu“ 25letnico svojega obstanka. —

Kar je „Slovenija“, starejša sestra „Triglava“, slovenskemu akademickemu nraščaju na Dunaju, to je „Triglav“ slovenskim akademikom v Gradcu; kaj pa pomenjata obe društvi za narodnopolitični in občepravečni razvoj slovenskega naroda, pojasnjuje nam dejstvo, da je izšla do par izjem vsa posvetna inteligenca, ki je v zadnjem četrtu minulega stoletja gradila zgradbo našega kulturnega in političnega napredka in dosegla s svojimi napori relativno zelo lepe uspehe, baš iz omenjenih dveh akademickih društev.

„Triglav“ lahko ob svoji petindvajsetletnici s ponosom gleda v preteklost. V neugodnih razmerah se je ustanovil, začetek je bil skromen; pred njim je moralo že več slovenskih in slovanskih društev propasti v nemškem Gradcu, in čestokrat je visel usodni meč nad „Triglavem“ praporjem; toda navdušenost mladega zaroda za svete uzore, katere gojiti je bila in je še vedno vzvišena naloga akademickih mladeži, in pa požrtvovalnost prijateljev in podpornikov slovenske mladine sta odvrnili vsakokrat pretečo nevarnost. Društvo šteje častno število rednih članov; njegovi bivši redni člani, raztreseni širom naše lepe domovine, so mu zvesti in prijateljski podporniki in svetovalci; v častni knjigi društveni pa so zapisana imena najodličnejših in za naš narod najzaslužnejših slovenskih mož, častnih članov „Triglavovih“.

V nedomačem ozračju tujega mesta je društvo „Triglav“ svojim članom toplo ognjišče, ki jim vsaj nekoliko nadomešča domači krov, pospešuje njih duševno in čustveno izobrazbo in izpopolnitev, skrbi jim za potrebno razvedrilo.

Slovanskega družabnega življenja se vdeležuje kot jedno izmed prvih društev v Gradcu, brani pravice slovanskih akademikov na graški univerzi, v počitnicah pa se pridružujejo njegovi člani buditeljem narodne zavesti v skupno delo. Skupno s „Slovenijo“ in s „Slovenskim klubom“ v Pragi se je zavzel „Triglav“ o priliki znanih izbruhov nemškega terorizma energično za slovensko vseučilišče v Ljubljani, zvesto se držeč gesla vse slovenske akademickne mladine: Vse za svobodo in prosveto!

In istega gesla se drže tudi vsi bivši „Triglavani“, ki vztrajno in uspešno delajo na raznih krajih slovenske zemlje za svoj narod ter baš s svojim delom izpodbijajo neosnovane očitke, da napredno slovensko dijaštvo nima „načel“, da so njegova načela „kriva in našemu narodu škodljiva“.

Resnica je — in tega se nikakor ne sramujemo izpovedati —, da se je tu in tam zatekel pod „Triglavovo“ zastavo tudi kak nevednež, proti kateremu pa je društvo nastopilo vedno z največjo strogostjo in tako ohranilo čist in neomadeževan svoj prapor in svoj trobojni znak; resnica je tudi, da ima i slovenska akademicka mladež svoje napake in svoje slabosti, katerih je včasih kriva sama s svojo mladeniško lahkomišljenostjo, še večkrat pa jih zakrivijo — in to bodi posebej poudarjeno! — izredno neugodne razmere, v katerih mora živeti.

Kedor je brez madeža, naj vrže prsto prvi kamen na njo! Kedor pa ima vroče srce in jasno glavo ter sočustvuje z njo, zakličti zdušno:

Vivat, floreat, crescat „Triglav“!

Krepko naprej za svobodo in prosveto slovenskega naroda!

Bivši „Triglavani“ D. M.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. januarja.

— Štajerskim državnoborskim poslancem v pomislek. S štajerskega se nam piše: Katoliška narodna stranka na

Kranjskem je torej sklenila, da ne sprejme propozicije, naj bi se jugoslovanski klub ustanovil zgolj na narodni podlagi to je: Dr. Šusteršič ne mara skupnega narodnega delovanja, njemu je le za strankarske interese. Najprej Rim in klerikalizem, potem še le narod. Vprašanje sedaj nastane, kakšno stališče naj zavzemajo proti temu herostratskemu sklepu kranjskih klerikalcev naši nevtralni štajerski poslanci. Jaz mislim, nobeden pravi narodnjak ne more dolgo premišljevat, nego vsak se mora takoj odločiti za odgovor: Jugoslovanski klub se naj ustanovi, a Šusteršič ne sme biti njega predsednik. Dr. Šusteršič se je proti nam štajerskim Slovincem v toliki meri pregrešil, da bi bila sramota za vsakega štajerskega poslanca, ki bi ostal v klubu, kateremu predseduje Šusteršič. Ta politični in katoliški špekulant imenoval je Celje „fremdes Gebiet“ za Slovence, on je kriv, da so merodajni krogi zadobili povodom znanih čeških dnij v Celji o nas mirnih in preganjanih Slovincih mnenje, da smo mi krivi vseh izgredov, da smo mi „Eindringlinge“ v tujo posest. Toda, nič ni treba obširnih rekriminacij: Našim poslancem je stvar znana, in mi zahtevamo od njih, da se z vso silo uprejo taki organizaciji državnoborske delegacije, pri kateri bi dobil dr. Šusteršič katerokoli vodilno vlogo. Mož kakoršen je dr. Šusteršič nas štajerskih Slovincov ne bode „vodil“ in gorje tistemu štajerskemu poslancu, ki bi se predznil, oziroma tako daleč spozabil in ponižal, da bi se podvrgel vodstvu dr. Šusteršiča. Proti takemu poslancu bi se pri nas uprizorilo gibanje, ki bi ga kmalo spravilo ob mandat. Več ne rečemo nego: Vederemo.

— Ljubljanske barabe so poslale v uredništvo škofovega „Slovenca“ deputacijo vprašat, kdo je spisal včerajšnjo „Slovenčovo“ notico o prijateljski večerji, ki so jo privedili nekateri ljubljanski meščani in volilci g. dr. Tavčarju, ker hočejo dotičnega „Slovenčevega“ duhovnika imenovati za častnega barabo.

— Najvišje sodišče bavilo se bo jutri z afero Gregorčič-Gabršček. Kakor znano, je „Gorica“ obrekovala g. A. Gabrščka na najpodlejši način, in ko se je g. Gabršček vsled tega obrnil do g. dra. Gregorčiča ter zahteval zadoščenja, češ, da si ga sicer utegne sam poiskati, zatekel se je g. dr. Gregorčič k državnemu pravdnistvu in zahteval, naj da to g. Gabrščka radi nevarnega pretenja takoj zapre. To se sicer ni zgodilo, ali pred porotnike je g. Gabršček le prišel. Porotno sodišče je g. Gabrščka oprostilo, toda državno pravdnistvo je podalo pritožbo ničnosti in o tej se bo razpravljalo jutri pri najvišjem sodišču. Gosp. Gabrščka bo zastopal gosp. dr. Triller.

— Za „Sokolovo“ maskarado, ki bode pustni terek, se vrše že razne priprave. Da naše ljubeznjive dame, ki so doslej še vsako leto dale „Sokolovi“ maskaradi poseben sijaj, tudi letos ne bodo zaostale, za to nam je porok, kar smo doslej izvedeli. Snujeta se že dve skupini, ki bode brez dvoma fini in elegantni, gotovo pa se bodo zavzele še druge naše dame, do katerih se tem potom obrača maskaradni odbor, da bodo po svojih močeh pripomogle v to, da letošnja stoletna maskarada prekosi svoje prednice. V širokem okviru celega stoletja 1801 do 1901 je fantaziji odprto toliko polje, da ne bode težko pogoditi prav karakterističnih mask in skupin. Posebno moškim skupinam nudi se lepa prilika v francoski okupaciji, kongresnem času in raznih drugih važnih dogodkih minulega stoletja, katerih je taka obilica!

— Plesni venček slovenskega trgovskega pevskega društva vrši se jutri, 1. februarja ob 1/9 uri zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“, na kar se še jedenkrat opozarja. Predprodaja vstopnic je pri gg. Gričar & Mejač in na večer plesnega venčka pri blagajni.

— Pariška razstava, maskarada pevskega društva „Ljubljana“. Napominana maskarada vzbudila je mej občinstvom največje zanimanje. To pričajo vedno nova številna prijavljenih skupin, kakor tudi posameznih kostimirancev, kateri bodo v najrazličnejših kostumih, kakor tudi narodnih nošah razstavo posetili. Kitajski paviljon

opremljen bode za obiskovalce razstave z vsem potrebnim komfortom, kakor: nasladnim pecivom, šampanjcem, finimi raznovrstnimi likerji in drugimi pikantnostimi. Poleg kitaljskega paviljona postavljen bo tudi posebni turški šotor za pašo Effendi Elli. Cela dvorana odgovarjala bode povsem naslovu te maskarade, posebno se bode odlikoval glavni krasni prospekt „Fontaine“ na razstavi, koja bo s separatnimi za to potrebnimi reflektorji razsvitljena, kar bo gotovo najdivnejši prizor cele pariške razstave. Pred „Fontaino“ ali takozvano „vodeno palačo“ igrala bo godba. Plesalni prostor razprostiral se bode mej turškim šotorom, kitajskim paviljonom in Fontaino, t. j. na prostoru, kjer bo stala tudi panorama „du Champ de Mars pris du Trocadéro“. Pred to panoramo osredotočen je namreč najživahnejši promet veselega pariškega življenja, kjer se bo srečalo gotovo tudi veliko veselih in plesalnih gospic ljubljancank in gospodov ljubljancanov, in sigurno tudi iz drugih krajev kranjske dežele. K skupini, katera bo plesala prekrasni dvorni ples „Les Lanciers“ in veliki salonski ples „Česka Beseda“, prijavilo se je še 16 oseb, torej bo plesalo omenjena dva plesa 72 oseb.

— Maskarade pevskega društva „Ljubljana“ se na prijazno vabilo, katero je došlo „Sokolu“, udeležijo deputacija v polni društveni obleki. Člani, ki se pridružijo tej deputaciji, naj se zbirajo v soboto dne 2. februarja zvečer do 8. ure v restavracijskih prostorih v „Nar. domu“, pri tleh na desni strani, od koder gredo skupno na maskarado.

— Vrhunec nesramnosti. Prejeli smo naslednji „popravek“: „Temeljem § 19. tisk. zakona zahteva podpisano I. delavsko konsumno društvo v Jesenicah, registrovana zadruga z omejeno zavezo, z ozirom na dnevno vest „Ustavljena preiskava“, priobčeno v 267 št. „Slovenskega Naroda“ lanskega leta, da objavite sledeči stvarni popravek: 1. Ni res, da je g. Škamperle bil več tednov po nedolžnem v preiskovalnem zaporu po krivdi klerikalnih matadorjev jeseniškega konsum, oziroma vsled nečuvnega nereda v društvenih knjigah; res je marveč, da preiskovalnega zapora gosp. Škamperla niso krivi zadrugi naše zadruge, res je, da gosp. Škamperle ni odračunal vsega denarja na pošto, res je, da je bil nered v njegovih knjigi o prodani pijaci, res je, da je to povzročilo preiskovalni zapor g. Škamperleta, res je končno, da so društvene knjige v redu. 2. Ni res, da je odbor napačno vpisal denar, ki mu ga je poslovodja odrajtal, potem pa gosp. Škamperleta obdolžil poverjenja; res pa je, da je poslovodja sam potrdil resnični prejem denarja v prejemni knjigi, res je, da je isti sam potrdil dejstvo, da ni oddal na pošto vsega denarja in torej sam priznal primankljaj. Na Jesenicah, 25. januarja 1901. I. delavsko konsumno društvo na Jesenicah, registrovana zadruga z omejeno zavezo, Anton Menzinger, načelnik, Jožef Tavčar, tajnik.“

— Opomba uredništva: Podjetna gg. dr. Šusteršič in dr. Brejc sta našla novo molzno kravico: izdelovanje popravkov. Ker pozna ves svet klerikalno lažljivost, se tem „popravkom“ nihče ne čudi, da, nekaterniki so jih še veseli, češ, klerikalci so se vendar začeli sramovati svojih lumparij. Današnji popravek, izdelan v kovačnici dr. Šusteršiča, je pa res vrhunec nesramnosti. Mi smo dne 20. novembra 1900 priobčili notico, v kateri smo povedali, da se je sodna preiskava proti bivšemu poslovodju jeseniškega konsumna ustavila, ker se je izkazalo, da so vse obdolžitve neosnovane. Jeseniški konsum nam je sedaj po preteku več kot dveh mesecev poslal popravek, ki ima očitni namen, vrediti g. Škamperleta. Ta je bil toliko velikodušen in nitožiltistih klerikalnih „poštenjakov“, ki so vedoma po krivem ovadili orožnikom, odpustil jim je, a sedaj, ko ne more več tožiti, mu hočejo jeseniški konsumarji čast ukrasti. Koliko je vreden ta popravek, spozna lahko sam, če le premisli: 1.) Škamperle je bil aretiran, ker se ga je obdolžilo, da je v jeseniškem konsumu storil poverjenje, a obdolžiti ga vendar ni mogel nihče drugi, kakor kdo izmed voditeljev konsumna, saj drug ne more vedeti, kaj se godi v društvu in na ovadbo tretje osebe brez vsake podlage vendar ne bodo koga aretirali in zaprli! 2.) Sodišče

je spoznalo, da je Škamperle povsem pošteno postopal, da ni nihesar poveril ter je preiskavo ustavilo. Kdor to pomisli, mora spoznati, kakšna podla lumparija je ta popravek. Ta dva popravkarja Menzinger in Tavčar morata biti dva lepa poštenjaka!

— Slovenskega trgoveškega društva „Merkur“ v Ljubljani I. redni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 3. februarja t. l. točno ob polu 3 uri popoldne v „Narodnem domu“ pritličje na levo v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo tačasnega odbora. 2. Volitev odbora in sicer predsednika, podpredsednika, predsednika društvenega sodišča, 18 odbornikov in dveh preglednikov računov. 3. Slučajnosti.

— Narodna čitalnica v Kamniku priredi v soboto, dne 2. februarja veselico s plesom in predstavo burke „Martin Smola ali kinematograf“. Vstopnina: Za člane 40 vinarjev, za nečlane 80 vinarjev. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

— Ilirskobistriško-Trnovsko gasilno društvo priredi v nedeljo, 3. februarja t. l. v hotelu „Ilirija“ v Ilirski Bistrici predpustno veselico s tamburanjem, petjem, loterijo in plesom. Iz prijaznosti sodelujeta pri veselici tamburaški zbor „Il. Vila“ in pevski zbor.

— Čitalnica v Brežicah priredi koncert in plesni venček v nedeljo 3. februarja v prostorih „Nar. doma“. Godba c. in kr. pešpolka št. 53 iz Zagreba. Začetek ob 8 uri zvečer. — Vstopnina za osebo 2 kroni.

— Konjiška čitalnica priredi dne 13. svečana v gostilni gospoda Wallanda plesni venček.

— „Pevsko in glasbeno društvo“, ki ima popolnoma isti namen in delokrog kakor „Glasbena Matica“, se je ustanovilo v Gorici. Minolo soboto je bil občni zbor, na katerem so bili voljeni: gosp. dr. Tuma predsednikom, g. Krašovec blagajnikom, g. Pohlin pa tajnikom. Društvu, ki hoče najprej sestaviti pevski zbor in svoj orkester, sta dva domoljubna gospoda darovala 800 kron.

— Pevsko društvo „Zarja“ v Rojani priredi v soboto dne 2. februarja v dvorani „Narodnega doma“ v Barkovljah veselico s plesom.

— Skladatelju Hrabroslavu Volariču se postavi letos v Devinu, kjer je služboval kot učitelj, spomenik.

— Izpremembe v železniškem vožnem redu. Od 1. februarja nadalje bodeta med Dunajem in Trstom razen doseđanjih vozila dva nova brzovlaka. Prvi bo odhajal vsak dan z dunajskega južnega kolodvora ob 7. uri zvečer in prihajal ob 7. uri 10 minut zjutraj v Trst. Drugi pa bo odhajal iz Trsta ob 6. uri 35 minut zvečer ter dospeval ob 6. uri 45 minut na Dunaj. S prvim, z Dunaja odhajajočim brzovlakom bo najkrajša zveza z Benetkami, kamor se dospe preko Monfalcone-Cervignano (zveza z Nabrežino) že ob 10. uri 47 minut dopoldne. Med Monakove in Trstom poslej via Marburg vozeči osebni voz I. in II. razreda se bo poslej na progi Ljubljana-Trbiž Beljak in sicer med Trstom in Ljubljano vozil z novima brzovlakoma, s čimer se skrajša vožnja od Trsta do Monakova za 4½ ure. vožnja v nasprotni smeri pa za 2½ ure. — Na državni železnici pa so sledeče izpremembe: Ponoči odhaja ob 1. februarja nadalje osebni vlak proti Trbižu in Dunaju ob 12. uri 24 minut, zjutraj ob 7. uri 5 minut, dopoldne ob 11. uri 51 minut, popoldne pa ob 4. uri 6 minut. Razen tega vozi ob 10. uri ponoči nov osebni vlak. V smeri Novo mesto in Kočevje bodo vozili vlaki: ob 7. uri 17 minut zjutraj, ob 1. uri 5 minut popoldne in ob 6. uri 55 minut zvečer. Dohajali pa bodo vlaki na ljubljanski južni kolodvor: ob 3. uri 25 minut zjutraj z Dunaja, ob 7. uri 12 minut zjutraj novi osebni vlak iz Trbiža, ob 11. uri 16 minut dopoldne z Dunaja, ob 4. uri 38 minut popoldne z Dunaja in ob 8. uri 51 minut zvečer z Dunaja. Iz Novega mesta ali Kočevja bodo prihajali vlaki ob 8. uri 44 minut zjutraj, ob 2. uri 32 minut popoldne in ob 8. uri 48 minut zvečer. — Odhajali bodo z ljubljanskega drž. kolodvora mešani vlaki v Kamnik ob 7. uri 28 minut zjutraj, ob 2. uri 5 minut popoldne in ob 6. uri 50 minut zvečer. Prihajali pa bodo iz Kamnika mešani vlaki ob 6. uri 49 minut zjutraj, ob 11. uri 6 minut dopoldne in ob 6. uri 10 minut zvečer.

— Otroci — ubit. V Saebrjih je bil na reji zdaj 2 leti stari otrok, čigar mati služi v Ljubljani. Te dni so ljudje našli otroka mrtvega. Na njem ni bilo niti najmanjše rane. Sumi se, da je kdo otroka po glavi udaril, tako da je umrl. Stvar se preiskuje.

— Osemnajst delavcev je padlo v Ljubljano danes zjutraj pri zgradbi novega Cesarja Frana Jožefovega mostu. Udri se je slabo napravljen oder, na katerem so stali delavci, ki zabijajo pilote. Delavec Anton Verhovšek se je pri padcu na nogi poškodoval. Delavci so bili vsi mokri in so se morali odpraviti domov, da so se preoblekli.

— Pijan vojak napadel je danes ponoči na Sv. Petra cesti z bodalom več oseb. Dva napadence sta zbežala v kavarno „Valvasor“. Ko je policijski stražnik vojaka ustavil, mu je ta nastavljal bajonet na prsi in šele, ko sta prišla še dva policijska stražnika na pomoč, je bilo mogoče vojaka ukrotiti ter ga odvesti v vojašnico.

— Šipe razbili so razposajeni ključarski vajenci Mariji Čamrovi v Bohoričevih ulicah št. 11.

— Na cesti sta se sprla in stopla kovaški pomočnik J. P. in fiakarski hlapec A. G. Slednji je prvega tako vrgel, da se je na levi nogi poškodoval.

— Zelje na cesti. Voznik A. Št. z Iga je včeraj popoldne po Karlovi cesti vozil tako nerodno, da je prevrnil delavcu Josipu Šajnu voziček, na katerem je imel zelje.

— Z bičem je udaril hlapec J. K. včeraj popoldne na Bleiweisovi cesti šolskega učenca Viljema Furlana tako, da se mu je poznalo.

— Kokoš ukradel je neki postopač posestniku Francetu Mekincu v Hradeckega vasi št. 18.

* Pogreb angleške kraljice bo jutri ob 2. popoldne. Sprevod, ki bo imel vojaški značaj, se bo pomikal iz palače Osborne. House k nabrežju Trinity Pier. Za rakvo pojmeta kralj angleški in nemški cesar, vsi vojvodi in principi, kraljica angleška, vse vojvodinje in princesinje, ministri, generali, najvišji uradniki, poslanci in najodličnejši Angleži. Rakev se prepelje z ladjo „Alberta“ v Goosport. Na ladji „Victoria“ jo bodo spremljali kralj, kraljica, nemški cesar in vsi vojvode, vojvodinje, principi in princesinje.

* Pogreb Verdija se je vršil včeraj zjutraj v Milanu. Sprevod je bil velikanski. Vojaštvo je moralo skrbeti za red. Razen sorodnikov so se vdeležili pogreba zastopniki oblastev, komponisti pisatelji in umetniki, pleštvo in najbogatejši industrijalci. Truplo je spravljeno v grobnico, v kateri leži Verdijeva žena, bivša operna pevka, in njegova otroka. V Milanu morajo viseti črne zastave 7 dni. Verdi je zapustil okoli 6 milijonov. V rojstnem mestu Bussetu mu postavijo velik spomenik.

* Štiri leta v svinjaku. Iz Dunajskega Novega mesta poročajo: Ob vznožju Raxalpe leži Altenberg. Tu je komisija za ljudsko štetje v hiši ondotnega gozdnarja našla v svinjaku mladega moža, ki je bil skoraj že docela poživinjen. Bil je zavil v cunje in pokrit z blatom. Lazil je po vseh štirih. Dognalo se je, da je revež gozdnarjev 18-letni sin, ki je bil 4 leta v hlevu, ne da bi bil kdo o tem kaj slutil. Reveža so prepegljali v bolnišnico.

Književnost.

— Parlament v podobah in številkah. V zalogi firme G. Freytag & Berndt na Dunaju VII/I Schottenfeldgasse Nr 64. je izšla „Reichsrathswahlkarte von Österreich 1901“. Iz te karte se dobi jasen pregled sedanjega parlamenta. Iz nje je posneti imena vseh poslancev, okrajev, katere zastopajo, število dobljenih glasov, razmerje strank od l. 1873, udeležba pri volitvah in mnogo drugih podatkov, katere rabi vsak, kdor se količkolaj resno zanima za naše politične razmere. Karto je sestavil prof. A. L. Hickmann. Cena 2 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 31. januarja. Prva seja poslanske zbornice je bila kratka. Ko je ministrski predsednik Körber vstopil v dvorano in pozval starosta Weigla, naj prevzame predsedstvo,

so ga češki narodni socialisti apostrofirali s klici kakor „Abzug Körber“ — „Tisoče duš ste nam ukradli pri ljudskem štetju“ — „Gorje Vam, če bo v prestolnem govoru kaj zoper češki narod“ itd. Weigl je s kratkim ogovorom otvoril sejo. Klofač in drugi češki narodni socialisti so ga pozivljali, naj govori poljski in mu klicali: Vi niste Slovan! Ko je starosta Weigel končal in pozval zbornico, naj zakliče cesarju slava, ni bilo v zbornici ne socialnih demokratov niti nemških radikalcev. Nekateri poslednjih pa so se ravno v zadnjem trenutku vrnili, in posl. Wolf je zaklical: „Hoch Kaiser Wilhelm!“ Ko se je starosta Weigel spominjal umrle angleške kraljice so nemški radikalci klicali: „Dol z Angleži! Angleži so požigalci in roparji Slava Burom!“ Češki narodni socialist Klofač je na to zaklical Wolfu: „Vybore!“ Ko so poslanci potem storili obljubo, je starosta Weigel naznanil, da bo imel cesar v ponedeljek prestolni govor, prihodnja seja pa bo v torek. Pri koncu seje so češki narodni socialisti zopet klicali: „Abzug Körber!“ Nekdo je vmes zaklical: „Zakaj le Körber in ne tudi drugi?“

Dunaj 31. januarja. Vprašanje o skupnem jugoslovanskem klubu še vedno ni rešeno. Zbralo se je danes 9 gospodov, ki so skovali neke statute za bodoči klub. Jutri bodo imeli jugoslovanski poslanci skupno posvetovanje in tedaj se pač že dožene ta zadeva.

Dunaj 31. januarja. Išče se predsednik. Attems je določno izjavil, da ne sprejme predsedstva, rajši odloži mandat.

Dunaj 31. januarja. Gospodska zbornica je imela danes sejo, ki je pa bila zgolj formalnega značaja.

Dunaj 31. januarja. Včeraj je v starosti 81 let umrl baron Alojzij Pražak, ki je bil od l. 1882 do 1892 člen Taaffejevega ministrstva in od 1881 do 1888 tudi vodja pravosodnega ministrstva, v kateri lastnosti si je pridobil veliko zaslug tudi za slovensko uradovanje.

Narodno gospodarstvo.

O pristojbinskem namestku.

Z ozirom na naredbo c. kr. finančnega ministrstva z dne 14. julija 1900 št. 120 d. z. zadevajočo priznavanje pristojbinskemu namestku podvrženega premoženja ter odmero in vplačevanje te davščine za VI. desetletje (1901—1910) se je namestku podvrženi, koji bivajo na Kranjskem, opozarjajo, da morajo priznanice (napovedbe) glede nepremičnega in premičnega premoženja ter pristojbinskemu namestku podvrženih vžitnih paravic (na primer pravica do lova, ribstva, mlinarstva, točenja, cestnine, sejma, brodarstva itd.) posebej v smislu citirane naredbe po stanji premoženja dne 1. januarja 1901 sestaviti in najpozneje do konca meseca aprila leta 1901 pri c. kr. uradu za odmero pristojbin v Ljubljani oddati.

Priznanice o pristojbini podvrženi, na Kranjskem ležeči, imovini takih pristojbinskemu namestku podvrženih subjektov, ki imajo svoje bivališče zunaj ozemlja, v kojem gori napominana naredba velja, se morajo tudi pri c. kr. uradu za odmero pristojbin v Ljubljani oddati; ako se pa ta imovina nahaja v področju več odmernih oblastev, pri onem oblastvu, v katerega področju se nahaja glavni del imovine, v slučajih pa, da se o tem dvomi, pri onem izmed dotičnih oblastev, koje si stranka izbere. Do konca aprila 1901 se morajo tudi v § 3. odstavek 3. in 4. in v § 6. odstavek 2. citirane naredbe omenjena dokazila o imovini, katera postane šele po 1. dnevu januarja 1901 pristojbinskemu namestku podvržena, oziroma o času, kdaj so postali dne 1. januarja 1901 še ne deset let stari namestku podvrženi subjekti, oddati. Pristojbinskemu namestku podvrženi pravni subjekti, koji so dolžni javni račun polagati, morajo priznanicam zadnji računski sklep predložiti. Slučaji, v kojih je premoženje po postavi od pristojbinskega namestka oproščeno, se morajo naznaniti, priznanje oprostitev pa se mora pri finančnem oblastvu izpolnjevati. (Konec prej.)

Darila.

Upravištvu našega lista je poslal:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Neime-
novan — tudi brez klica je mož beseda — 40 K.

Zahvala.

Rajni c. kr. ravnatelj deželne deske gospod
Josip de Redange je po svoji oporoki zapustil
ljubljanškemu gasilnemu društvu volilo 100 K,
kateri znesek je danes društvu tudi došel. V
imenu ljubljanskega gasilnega društva se zahva-
lja za ta plemeniti čin

načelnik:
Ludovik Štrlecl

Ustna voda Dentol

novim antiseptikom.
15 kapljic na kozarec vode. Cena 1 K.
Dobiva se pri (18-8)
zobozdravniku dr. E. Prlanu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. januarja: Fran Pirc, užiteninski
paznik, 92 let, Kolesijske ulice št. 30, ostarelost.
V deželni bolnici:

Dne 22. januarja: Ivan Kamenjar, piskro-
vezar, 54 let, pljučnica.
Dne 23. januarja: Jernej Hampel, pek, 70
let, naduha.
Dne 24. januarja: Marija Bizovičar, gostija
80 let, ostarelost.
Dne 28. januarja: Jožef Cerny, inženier,
78 let, vnetje ledvic.

V hiralnici:

Dne 27. januarja: Ana Pavšič, kajzarjeva
vdova, 66 let, kap. — Stefan Stupica, gostjač, 72
let, kap.
Dne 28. januarja: Fran Straus, gostjač, 77
let, vsled raka.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji sračni tlak 736-0 mm.

Januar	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Možna v 24 urah
30	9. zvečer	726.6	-0.9	sl. sever	sneg	11.1 mm.
31	7. zjutraj	730.5	-3.5	sl. jzhod	oblačno	
	2. popol.	730.3	-1.4	brezvetr.	sneg	

Srednja včerajšnja temperatura -0.4°, nor-
male: -1.8°.

Dunajska borza

dne 30. januarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.30
Skupni državni dolg v srebru	98.20
Avstrijska zlata renta	117.50
Avstrijska krona renta 4%	98.35
Ogrska zlata renta 4%	117.15
Ogrska krona renta 4%	93.—
Avstro-ogrski bančni delnice	1704.—
Kreditne delnice	662.75
London vista	240.67 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.57 1/2
20 mark	23.62
20 frankov	19.16
Italijanski bankovci	90.25
C. kr. cekini	11.32

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank

v Špitalskih ulicah št. 2

menjalnica v pritličju

sprejema vloge na hranilne knji-
žice ter iste obrestuje po 4 %, od dne
vloge do dne dviga,
2 %, rentni davek od teh hranilnih
vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

izplača tudi večje svote brez od-
povedi. (11-26)

Zunanjim vlagateljem

so na željo poštne hranilnične položnice na
razpolago v svrhu poštne proste
vpošiljatve zneskov.

Učenca

iz dobre hiše vsprejme v jermenarsko obrt
Fran Bartl (228-2)
Jermenar v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

(12-26)

Hajd' na beli vrh planine,
Kjer solnce žarek sneg topi!
Tu gor' mi vsaka bol premine,
Vesolja srce prekipi,
In vriskam, da od skal odmeva:

„Pozdravljena, prelepa zemlja!
Pozdravljen, krog sneženih glav!
Napijam Vam, kar najbolj pravo
Za grlo, tek in za prebavo
Očeta Kluverja „Triglav“!“

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee,
Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Du-
naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost,
čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-
deliah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-
polodne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec,
Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne
osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz;
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen,
Marijine vane, Heh, Franzove vane, Karlove vane,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v
Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri
54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osonni vlak s Du-
naja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Bu-
dejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m
popoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Kar-
lovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic,
Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha,
Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri
38 m popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna,
Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
— Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak s Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in
aprilu ob nedeljah in praznikih v Lince. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri
in 121 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m
popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj,
ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

VABILO

plesni veselici

katera bo

dne 1. svečana 1901

na Martinovi cesti št. 32.

Godba na lok.

— Začetek ob 7. uri zvečer. —

Vstopnina prosta.

K obilini udeležbi uljudno vabi

Franc Poljšak

(222-2) gostilničar.

VABILO

plesni veselici

v soboto, dne 2. februarja t. l.

v gostilni „pri Kamničanu“

Karlovska cesta št. 4.

Začetek ob 5. uri popoldne.

Za dobre pijače in jedila kakor točno postrežbo
bo najbolje skrbjeno.

K obilnemu obisku uljudno vabi

Anton Kovač

(221-2) gostilničar.

Vabilo

občnemu zboru Posojilnice v Brežicah

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 10. februarja 1901

ob 4. uri popoldne

v pisarni v „Narodnem domu“ v Brežicah.

Dnevni red:

- 1) Poročilo načelnštva.
- 2) Potrjenje računskega sklepa za l. 1900.
- 3) Razdelitev čistega dobička.
- 4) Sprememba pravil.
- 5) Izvolitev načelnštva.
- 6) računskih pregledovalcev.
- 7) Slučajnosti.

Opomba: Ako bi ob gori navedeni uri
ne bilo zadosti zadržnikov zbranih, sklepa pol
ure pozneje vsako število.

Posojilnica v Brežicah

dne 28. januarja 1901.

(234) Načelnštvo.

Brady-jeve
kapljice za želodec
(prej
Marijacejske kapljice za želodec)
prirejene v lekarni „pri ogerskem kralju“
Karla Brady-ja na Dunaji, I., Fleisch-
markt 1.
v obče izkušeno in poznato zdravilo, ki
oživlja in okrepuje želodec, če je pre-
bava motena, in sploh pri želodčnih bo-
lečinah.
Cena steklenici . . . 40 novč.
Dvojna steklenica . . . 70 „
Usojam se opozarjati še enkrat, da se
moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo.
Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo
varstveno znamko s podpisom C. Brady, in
naj se zavrne vse kot nepravilne, ako nimajo
te znamke in podpisa C. Brady.
Kaplje za želodec C. Brady-ja
(prej Marijacejske kapljice za želodec)
so shranjene v rudičih nagubanih škatljah in
imajo podobo sv. Matere Božje Marijacejske
(kot varstveno znamko). Pod to znamko mora
biti podpis C. Brady.
Deli so navedeni. (1739-14)
Kaplje za želodec se pristne dobivajo
v vseh lekarnah.

Št. 684.

Razglas.

Občni zbor prve dolenjske posojilnice, registrovane zadrage z
neomejenim poročtvom v Metliki, sklče se s tem na 11. dan februarja
l. 1901 dopoludne ob 9. uri v občinsko pisarno v Metliki, z dostavkom, da,
ako k temu občnemu zboru v smislu § 39 posojilničnih pravil dovolj povabljenih ne bi
prišlo, bode drugo občno zborovanje dne 7. marca l. 1901 ob isti uri in na istem
kraj, ter da se bode ta dan sklepalo o na dnevnem redu stavljenih predmetih brez
ozira na število navzočih družstvenikov.

Dnevni red občnemu zboru je sledeč:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blagajnika.
3. Poročilo nadzorstvenega odbora.
4. Potrjenje računa za leto 1900.
5. Predlog bilance za leto 1900.
6. Predlog za prenehanje zadružnih pravil,
to je §§. 14, 19, 31, 32, 38 in 39, ka-
teri naj bi se v bodoče sledeče glasili:
a) §. 14 prvi odstavek: „Od čistega dobička pri-
pada rezervnemu fondu najmanj 10%, dokler
ne preseže 10% celega bilančnega imetja, 5%
dobiva ravnateljstvo in ostali znesek se raz-
deli med zadružnike po razmeri kolikor ima
vsak delež.“
b) §. 19. Ravnateljstvo obstoji iz ravnatelja, de-
narničarja, kontrolorja in dveh odbornikov,
voljenih v občnem zboru na tri leta.
Izstopivši udje ravnateljstva se smejo
zopet voliti.
c) §. 31. Ravnateljstvo sploh, kakor vsak posa-
mezni ud načelstva, se more odstaviti vsak
opomba: Vloge obrestujejo se tudi to leto po 4 1/2 %, brez odbitka
rentnega davka.
7. Volitev ravnateljstva in nadzorništva.
8. Predlogi družstvenikov.

Nadzorstvo prve dolenjske posojilnice v Metliki

dne 25. januarja 1901.

Ant. Rajmer.

„Dolenc, Trst št. 99“

poste restante, glavna pošta Trst.

Za Vas leži pismo na tej pošti. (225-2)

Gostilnica

ali tudi špecerijska trgovina

v Ljubljani ali v okolici se takoj prevzame.
Ponudbe pod „eksistenca“ upravni-
štva „Slov. Naroda“.

Za mesarje in gostilne!

Suhe špile za klobase, prav fine,
5 kg. 2 gld. 50 kr.; velike kranjske
klobase po 18 kr. ena pošilja po povzetju
(231-1) Janko E. Sirc v Kranju.

Gospodična išče prijazno

meblovano sobo

z dobro hrano, specijalno pri solidni rodbini.
Ponudbe vsprejema upravništvo „Slov.
Naroda“.

3 lepo

meblovane sobe

in sicer 2 skupno, 1 sama zase, v I. nad-
stropju, se takoj oddajo.

Vpraša naj se: Židovske ulice št. 1.

Vsak dan sveži

pustni krofi

pri

Rudolfu Kirbisich-u

slasčičarju na Kongresnem trgu.

Istotam tudi

fina desertna ter namizna vina,
likerji, konjak, kompoti, marme-
lade, čajno pecivo, cakes, suhor
itd. itd. (74-5)

„Fremdenblatt“, „Laibacher Zeitung“
in „Ostdeutsche Rundschau“ se od-
dajo v druge roke.

Domač

plesni venček

priredi se

v soboto, 2. februarja, in v

v nedeljo, 3. februarja

v gostilni „pri znamenju“

na Sv. Petra predmestju.

Začetek vselej ob 5. uri popoldne.

Za dobro postrežbo je skrbjeno.

K mnogobrojni udeležbi vabi

uljudno

(238-1)

gostilničar.

Pristne ruske

Peterburške
galošne

(2289-10)

se dobivajo po stalnih cenah pri trdkah:

J. S. Benedikt, K. Karinger, H. Kenda, Ant. Krisper,
V. Petričič, K. Recknagel, Fr. Szantner, F. M. Schmitt.